

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ТРГОВИНЕ,
ТУРИЗМА И ТЕЛЕКОМУНИКАЦИЈА
Број: 330-00-00078/2016-11
23. март 2017. године
Немањина 22-26
Београд

На основу члана 126. и 149. Закона о заштити потрошача („Сл. гласник РС“, бр. 62/2014 и 6/16 - др.закон) и члана 192. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/2001 и „Сл. гласник РС“, бр. 30/2010), у поступку заштите колективног интереса потрошача који се води по захтеву Организације потрошача Крагујевца са седиштем у Крагујевцу, а против „Термодом“ доо са седиштем у Београду, министар трговине, туризма и телекомуникација, доноси

РЕШЕЊЕ

УТВРЂУЈЕ СЕ да правно лице „Термодом“ доо са седиштем у Београду, Зрењанински пут бр. 84г, на каналу „Спорт Клуб“ оглашава своје производе са слоганом „Супер цена“, наводећи у реклами цену производа која не садржи пдв, чиме чини повреду колективног интереса потрошача тако што обавља непоштену пословну праксу и то обмањујућу пословну праксу из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача.

НАЛАЖЕ СЕ правном лицу из става 1. диспозитива овог решења да прекине са обмањујућом пословном праксом из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача.

Правно лице из става 1. диспозитива овог решења дужно је да поступи по овом решењу у року од 30 (тридесет) дана од дана пријема овог решења и о томе обавести ово министарство у року од 8 (осам) дана од дана поступања.

Ово решење је коначно.

Образложење

Овом министарству дана 05.08.2016. године достављен је захтев Организације потрошача Крагујевца, са седиштем у Крагујевцу, ул. Краља Александра Карађорђевића бр. 50, за покретање поступка заштите колективног интереса потрошача против правног лица „Термодом“ доо из Београда. У достављеном захтеву је наведено да правно лице „Термодом“ доо на каналу „Спорт Клуб“ рекламира своје производе под слоганом „Супер цена“, наводећи цену без пдв-а, чиме доводи потрошаче у заблуду у погледу цене, с обзиром на то да оглашена цена није коначна цена коју потрошач треба да плати за тај производ. Подносилац даље наводи да на описани начин потрошач остаје ускраћен за информацију о износу продајне, коначне цене са пдв-ом за конкретни производ, чиме се битно умањује могућност потрошача да оствари потребан ниво обавештености за одлучивање, услед чега потрошач доноси економску одлуку о куповини коју иначе не би

донео. У прилог овој тврдњи подносилац захтева је доставио одштампану слику телевизијског екрана од 31.08.2016. године на којој је приказана огласна порука именованог трговца. Подносилац даље наводи да је према члану 6. Закона о заштити потрошача трговац дужан да, осим ако овим законом није другачије прописано, на недвосмислен, читак и лако уочљив начин истакне продајну, односно јединичну цену робе, у складу са прописима који уређују трговину. Подносилац захтева сматра да описано понашање трговца представља непоштену пословну праксу и то обмањујућу пословну праксу сходно члану 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача, као и да је на тај начин повређен колективни интерес потрошача.

Имајући у виду да је предметни захтев поднет од стране овлашћеног лица, да је подносилац захтева учинио вероватним постојање повреде колективног интереса потрошача, закључком под горњим бројем од 29.09.2016. године покренут је поступак заштите колективног интереса потрошача у смислу члана 145. став 1. тачка 2) Закона о заштити потрошача.

На достављени закључак о покретању поступка изјаснило се правно лице „Термодом“ доо поднеском примљеним у ово министарство дана 18.10.2016. године, у којем је наведено да именовани трговац оспорава да је рекламирањем продаје својих производа, конкретно гипс картонских плоча, на каналу „Спорт Клуб“, и то навођењем цене без пдв-а, под слоганом „Супер цена“, довео у заблуду потрошаче и тиме битно умањио могућност потрошача да остваре ниво обавештености за доношење одлуке о куповини. Даље, трговац оспорава да је прекршен члан 6. и члан 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача, као и да се ради о повреди колективног интереса потрошача из члана 145. став 1. тачка 2) истог закона. Такође, у изјашњењу истиче да је у спорној реклами наведена цена гипс картонских плоча са назнаком „плус пдв“ чиме је на недвосмислен, читак и лако уочљив начин истакао цену робе коју рекламира, у складу са Законом о заштити потрошача, и да није довео у заблуду потрошаче у погледу цене рекламиране робе. Подносилац у изјашњењу наводи да се у области грађевинарства примењује изузетак од општег правила да за промет добара и услуга који је опорезив пдв-ом, пдв обрачунава и плаћа обвезник пдв-а који врши предметни промет (тј. да је порески дужник обвезник пдв који врши испоруку добара односно пружање услуга), као и да је тај изузетак предвиђен чланом 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 84/04, 86/04-испр., 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14-др. закон, 142/14, 5/15, 83/15 и 5/16) којим је, између осталог, прописано да изузетно од става 1. тачка 1) овог закона, порески дужник је прималац добара и услуга из области грађевинарства. Даље, подносилац истиче да је Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност („Сл. гласник РС“, бр. 86/2015) ближе уређено шта се у смислу члана 10. став 2. тачка 3) Закона о порезу на додату вредност, сматра добрима и услугама из области грађевинарства у оквиру којих се на промет добара и услуга примењује систем интерног обрачуна, а то су скоро све делатности у оквиру Сектора Ф класификације делатности - Грађевинарство. Имајући у виду одредбе поменутог закона и правилника, подносилац наводи да у области грађевинарства, сви обвезници пдв-а који испоручују добра/услуге другом обвезнику пдв-а, испоручују рачун односно ситуацију без пдв-а, односно примењује се систем интерног обрачуна у којем порез обрачунава прималац добара/услуга у интерном обрачуну као порески дужник. На основу свега наведеног, подносилац је истакао да је предузеће „Термодом“ доо правилно и на законом заснованом правилу исказало цену рекламирајући грађевински материјал, те да су наводи из предметног Закључка о покретању поступка заштите колективног интереса потрошача неосновани.

Дана 10.11.2016. године одржана је усмена расправа у просторијама Министарства којој је присуствовао пуномоћник „Термодом“ доо, док у име Организације потрошача Крагујевца нико није присуствовао, иако је позив уредно достављен. Пуномоћник трговца „Термодом“ доо изјавио је да у свему остаје код навода из поднетог захтева од 18.10.2016. године.

Имајући у виду напред наведено, ово министарство је у току поступка утврдило следеће чињенично стање:

Неспорно је да правно лице „Термодом“ доо на каналу „Спорт Клуб“ под слоганом „Супер цена“ рекламира своје производе, гипс картонске плоче, и истиче цену без пдв-а, односно уз приказану цену производа стоји обавештење „плус пдв“. Увидом у одштапану слику екрана канала на ком је дана 31.08.2016. године током емитованог тениског турнира приказана огласна порука именованог трговца, а коју је овом органу доставила Организација потрошача Крагујевца, утврђено је да „Термодом“ доо оглашава свој производ „гипс картонске плоче супер цена 132,50 рсд + пдв“. Дакле, у износ оглашене цене није урачунат пдв, већ се на ту цену додаје пдв. Значи, укупан износ који потрошач треба да плати приликом куповине рекламираног производа јесте збир износа оглашене цене и пдв-а (оглашена цена + пдв).

Овај орган сматра да нису од утицаја наводи трговца да се, у складу са Законом о порезу на додату вредност и Правилником о утврђивању добара и услуга из области грађевинарства за сврху одређивања пореског дужника за порез на додату вредност, у области грађевинарства примењује систем интерног обрачуна пореза у коме сви обвезници пдв-а који испоручују добра/услуге другом обвезнику пдв-а испостављају рачун без пдв-а, односно да порез обрачунава прималац добара/услуга у интерном обрачуна као порески дужник. Ово из разлога што позив на понуду (оглас) и обавештење о особинама и цени као битне информације мора да садржи цену која обухвата пореске и друге дажбине и додатне трошкове, трошкове транспорта, поштарину и трошкове испоруке. Дакле, уколико трговац приликом оглашавања цене робе у огласу не наведе продајну цену која обухвата пореске и друге дажбине, поступа супротно члану 20. Закона о заштити потрошача, односно обавља непоштену (обмањујућу) пословну праксу. Наиме, прописи из области грађевинарства који се односе на интерни систем обрачуна пдв-а не ослобађају трговца (оглашивача) обавезе да приликом рекламирања цене својих производа наведе продајну цену у коју је обавезно укључен пдв, у складу са одредбама Закона о заштити потрошача који ову материју регулише. Чињеница је да оглашавање на спортском каналу представља позив да се учини понуда како купцима који би прибавили оглашену робу у пословне сврхе, тако и купцима који би оглашену робу купили ради задовољења личних потреба. Дакле, у овом другом случају, обраћање трговца огласном поруком упућено је потрошачима, па у том случају трговца обавезују прописи из области заштите потрошача.

Чланом 5. став 1. тачка 1) Закона о заштити потрошача потрошач је дефинисан као физичко лице које на тржишту прибавља робу или услуге у сврхе које нису намењене његовој пословној или другој комерцијалној делатности.

Чланом 5. став 1. тачка 20) Закона о заштити потрошача просечни потрошач је дефинисан као потрошач који је добро обавештен и разумно обазрив, имајући у виду друштвене, културне и језичке особености.

Чланом 6. Закона о заштити потрошача прописано је да је трговац дужан да, осим ако овим законом није другачије прописано, на недвосмислен, читак и лако уочљив начин истакне продајну, односно јединичну цену робе или услуге, у складу са прописима који уређују трговину.

Чланом 17. Закона о заштити потрошача забрањена је непоштена пословна пракса и предвиђено је да трговац сноси терет доказивања да није обављао непоштenu пословну праксу.

Чланом 18. став 1. Закона о заштити потрошача прописано је да је пословна пракса непоштена ако је противна захтевима професионалне пажње и ако битно нарушава или прети да битно наруши економско понашање, у вези са производом, просечног потрошача на кога се та пословна пракса односи или којој је изложен, односно понашање просечног члана групе, када се пословна пракса односи на групу потрошача.

Чланом 18. став 6. Закона о заштити потрошача прописано је да се непоштеном пословном праксом нарочито сматра обмањујућа пословна пракса и насртљива пословна пракса.

Чланом 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача прописано је да се под обмањујућом пословном праксом, у смислу овог закона, сматра пословна пракса трговца којом наводи или прети да наведе потрошача да донесе економску одлуку коју иначе не би донео, тако што му даје нетачна обавештења или стварањем општег утиска или на други начин, чак и када су обавештења која даје тачна, доводи или прети да доведе просечног потрошача у заблуду у погледу цене или начина на који је обрачуната или постојања одређених погодности у погледу цене.

Чланом 20. став 2. тачка 3) Закона о заштити потрошача прописано је да позив на понуду и обавештење о особинама и цени, осим ако нешто не произилази из околности случаја, као битне информације мора да садржи цену која обухвата пореске и друге дажбине и додатне трошкове, трошкове транспорта, поштарину и трошкове испоруке.

Чланом 145. став 1. тачка 2) Закона о заштити потрошача прописано је да повреда колективног интереса потрошача постоји у случају непоштене пословне праксе у смислу чл. 17-23. овог закона, односно неправичних одредби у потрошачким уговорима у смислу чл. 41-45. овог закона.

Имајући у виду све наведено, овај орган је утврдио да у овом случају трговац примењује непоштenu, односно обмањујућу пословну праксу тако што приликом оглашавања продајне цене производа наводи цену у коју није укључен пдв, већ да уз оглашену цену стоји обавештење „плус пдв“. Приликом оглашавања трговац није дужан да наведе продајну цену робе/услуге, али уколико огласи и цену, дужан је да у огласној поруци огласи цену тако да цена садржи и пдв. Дкле, пропуштањем да у оглашену цену укључи пдв, трговац обмањује потрошаче у смислу члана 20. става 2. тачка 3) Закона о заштити потрошача, јер изоставља информацију о износу коначне цене коју је потрошач дужан да плати приликом куповине жељеног производа. Такође, слоганом „Супер цена“ који користи у реклами, трговац код потрошача ствара утисак о повољности оглашене цене и тиме их подстиче на куповину рекламираног производа. Ако се имају у виду разлике међу потрошачима које се односе на њихово образовање, интелектуалне способности, здравствено стање, старосну доб итд, као и да сви они сачињавају категорију просечног потрошача, оглашавање продајне цене на начин како то чини трговац доводи у заблуду потрошаче у погледу

продајне цене. Даље, од просечног потрошача се не може очекивати да зна колико износи пдв за поједине робе/услуге, нити да рачуна износ коначне цене коју је дужан да плати (оглашена цена + пдв), па се овакав вид давања обавештења у реклами сматра довођењем у заблуду потрошача у погледу цене. На описани начин, трговац „Термодом“ доо поступа на начин из члана 19. став 1. тачка 4) Закона о заштити потрошача тако што обмањује потрошаче стварањем општег утиска у погледу цене коју је потрошач дужан да плати.

Чланом 126. став 1. Закона о заштити потрошача прописано је да Министарство спроводи поступак и одређује мере заштите колективног интереса потрошача, док је чланом 149. истог закона прописано да Министарство решењем одлучује о постојању повреде и одређивању мере. Чланом 192. Закона о општем управном поступку предвиђено је да на основу одлучних чињеница утврђених у поступку, орган надлежан за решавање доноси решење о управној ствари која је предмет поступка.

Имајући у виду напред наведено чињенично стање, као и законске одредбе, одлучено је као у диспозитиву овог решења.

ПОУКА О ПРАВНОМ СРЕДСТВУ:

Против овог решења не може се изјавити жалба. Против овог решења може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом у року од 30 дана од дана пријема решења.

МИНИСТАР

Расим Љајић